

روزشمار جنگ

شنبه

۲۳ مرداد ۱۳۶۱

۲۴ شوال ۱۴۰۲

۱۴ اوت ۱۹۸۲

۶۸۳

پس از عقب‌نشینی‌های نیروهای عراقی از برخی مناطق اشغالی جنوب، تا کنون بیش از یک میلیون و هفتصد هزار عدد از مین‌هایی را که آن‌ها در این مناطق کار گذاشته‌اند، واحد مهندسی رزمی «منطقه ۸ سپاه پاسداران» کشف و خنثی کرده‌است. سخن‌گوی ستاد تبلیغات جبهه و جنگ سپاه پاسداران خوزستان شمار مین‌هایی که در هر منطقه خنثی شده، چنین اعلام کرده‌است: ۳۰ هزار عدد در منطقه عملیاتی ثامن‌الائمه، ۸۰۰ هزار عدد در منطقه عملیاتی طریق‌القدس، ۳۰۰ هزار عدد در منطقه عملیاتی فتح‌المبین، ۵۰۰ هزار عدد در منطقه عملیاتی بیت‌المقدس که ۳۵۰ هزار عدد آن را در خرمشهر کار گذاشته بوده‌اند. همچنین ۸۰ هزار عدد مین در منطقه عملیاتی رمضان کشف و خنثی شده‌است. پاک‌سازی سایر مناطق نیز ادامه دارد. مین‌های خنثی شده، از نوع ضدنفر، ضدخودرو و ضدتانک بوده‌اند.^(۱)

۶۸۴

در یک عملیات هماهنگ سپاه پاسداران در منطقه سردشت، روستاهای گرده‌نیش، کلان، کانی‌رش، ژاوژکه، کودمرشگی و زیرسپیان از وجود گروه‌های ضدانقلاب پاک‌سازی شد و شماری از نیروهای این گروه کشته یا زخمی شدند، یک تن از نیروهای خودی نیز مجروح شد.^(۲) در درگیری دیگری بین پاسداران و ضدانقلابیون در منطقه "تازه‌آباد آصف" از توابع دیواندره، ۲ تن از عناصر ضدانقلاب کشته و شماری نیز مجروح شدند.^(۳) در مهاباد نیز ۳ تن از ضدانقلابیون به کمین پاسداران برخوردند و در درگیری به هلاکت رسیدند.^(۴)

در کیلومتر هفتم محور میاندوآب - مهاباد نیز در حمله افراد ضدانقلاب به مقر "اقری گاش" دو تن از نیروهای خودی مجروح شدند.^(۵)

همچنین دو تن از اهالی کرد مسلمان در حمله اشرار مسلح و ضدانقلاب به روستای "باریم‌فیه" از توابع شهرستان ماکو، به شهادت رسیدند.^(۶)

فرمانده منطقه ۵ سپاه گزارش داد که امروز بر اثر حمله نیروهای ضدانقلاب به پایگاه "گوگ‌تپه" در شمال مهاباد، دو تن از پاسداران مجروح شدند.^(۷)

۶۸۵

دفتر "مسعود رجوی" (رهبر سازمان مجاهدین خلق) اعلام کرد که ۴ تن از ورزشکاران تیم ملی ایران به این سازمان پیوسته‌اند. این دفتر اسامی آنان را چنین اعلام کرد: کاظم غلامی (کشتی‌گیر)، و حسن نایب‌آقا، عباس نوین‌روزگار و اصغر ادیبی (فوتبالیست).^(۸) همچنین با حمله نیروهای این سازمان به یک کبابی در خیابان "اسکندری" تهران، کارگر کبابی مجروح و به بیمارستان منتقل شد.^(۹)

دادستانی انقلاب اسلامی مرکز اعلام کرد که با دستگیری حدود یک صد تن از مسئولان، مرکزیت کادر و مسئولان شاخه شهرستان‌های سازمان اتحادیه کمونیست‌های ایران، این گروه متلاشی شد. [ضمیمه دارد]^(۱۰)

۶۸۶

امروز محاکمه صادق قطب‌زاده (عضو شورای انقلاب و اولین سرپرست صدا و سیما در سال ۱۳۵۸ و سرپرست وزارت خارجه در دولت موقت) و سید مهدی مهدوی به جرم کوشش جهت براندازی نظام جمهوری اسلامی، در دادگاه ارتش شروع شد. دادستان انقلاب اتهامات قطب‌زاده را در ۱۶ بند به شرح زیر اعلام کرد:

«۱- رهبری کردن عده‌ای جهت براندازی نظام جمهوری اسلامی در زیر پوشش پیاده کردن جمهوری اسلامی واقعی.

۲- همکاری با چند گروه نظامی به منظور تحقق بخشیدن به اهداف شوم خود.

۳- تغذیه مالی گروه‌های نظامی همکار.

۴- برقراری ارتباط و حتی همکاری و تهیه پوشاک جهت مفسدین جریانات شمال و این ارتباط به نحوی بوده که متهم سه روز قبل از حادثه آمل، از آن‌چه بنا بوده واقع شود اطلاع داشته‌است.

۵- اعزام رابط جهت تماس با قشقای‌ها و درخواست کمک از آن‌ها.

۶- اعزام نمایندگانی به خارج از کشور جهت گرفتن پول و اطلاعات برای براندازی.

۷- گرفتن مبلغ ۶۰ هزار دلار از خارج (ویل آلون).

۸- فرستادن سید مهدی مهدوی به عنوان نماینده به عربستان سعودی برای گرفتن پول.

۹- برقراری ارتباط با جامعه سوسیالیست‌ها جهت براندازی و اعزام نمایندگانی نزد آنان.

۱۰- درخواست اسلحه از خارج با فرستادن لیستی مرکب از اقلام مورد نیاز.

۱۲- تهیه طرح و به عهده گرفتن رهبری عملیات تسخیر مراکز سپاه و کمیته‌ها و رادیو تلویزیون.

۱۳- تهیه نقشه چگونگی انهدام بیت امام و شروع به اقدام.

۱۴- در اختیار بعضی از افراد گروه قراردادن دو منزل، یکی نزدیک بیت امام و دیگری خارج از جماران جهت دیده‌بانی و تخریب.

۱۵- اقدام جهت آزادی اصغر مهاجر یکی از بمب‌گذاران گروه پارس با دادن مبلغ ۵۰۰ هزار ریال که جهت این موضوع به عنوان رشوه پرداخت شود.

۱۶- تلاش به منظور آزادی یکی از منافقین از زندان و تهیه گذرنامه به منظور خروج ضدانقلابیون از کشور.»

سپس قطب‌زاده اتهام فعالیت برای براندازی جمهوری اسلامی را پذیرفت، اما برخی اتهامات وارده دیگر را رد کرد. ادامه این داری به دلیل طولانی بودن به جلسه دیگر موکول شد.^(۱۱) محاکمه قطب‌زاده بازتاب وسیعی در رسانه‌های خارجی داشت. رادیو اسرائیل در این باره گفت: «وی متهم است که قصد داشت با کمک گروهی از مخالفان رژیم، اقامت‌گاه آیت‌الله خمینی را در جماران هنگام برگزاری جلسه شورای عالی دفاع منفجر سازد و همه رهبران رژیم را به قتل برساند و سپس به بهانه گرفتن انتقام خون آن‌ها، در تشکیلات انقلاب اسلامی به تصفیه گسترده‌ای دست بزند و موجب تغییر رژیم شود.»^(۱۲)

رادیو امریکا با اعلام خبر محاکمه قطب‌زاده گفت: «قطب‌زاده در تلویزیون ایران ظاهر شده و اعتراف کرده‌است که در طرح کشتن (امام) خمینی با آیت‌الله شریعتمداری هم‌دست بوده‌است.»^(۱۳)

همچنین رسانه‌های خبری آلمان در گزارش‌هایی درباره این محاکمه، از قول مهدوی (روحانی‌نمایی که با قطب‌زاده همکاری کرده) گفت که قطب‌زاده او را به آلمان فرستاد تا با چندین مقام بلند پایه این کشور مذاکره کند. مهدوی همچنین ادعا کرده‌است که دوستان با نفوذ آلمانی قطب‌زاده قرار بود ارز لازم را جهت کودتا در اختیار او قرار دهند.^(۱۴)

۶۸۷

آقای "میرحسین موسوی" نخست‌وزیر، امروز به حضور امام خمینی رسید و گزارشی از آخرین رویدادها و تحولات جاری کشور را تقدیم کرد. وی پس از این دیدار در گفت‌وگویی با خبرگزاری جمهوری اسلامی درباره تغییر مکان اجلاس سران جنبش عدم‌تعهد از بغداد به جایی دیگر، اظهارات اخیر صدام حسین و وضعیت کلی اقتصادی کشور سخنانی گفت: «این شکست سیاسی بسیار بزرگی برای صدام بوده‌است و طبیعی است که عدم تشکیل این کنفرانس در بغداد، ضربه شدید سیاسی در داخل عراق به رژیم پوسیده صدام وارد خواهد کرد و دامنه این تأثیر را ما به طور بسیار گسترده در داخل عراق خواهیم دید.»

آقای موسوی لغو میزبانی عراق را لطمه دیگری بر حیثیت سیاسی صدام در خارج از عراق دانست که اطمینان کشورها و شرکت‌های سرمایه‌گذاری در عراق را به آینده این حکومت متزلزل خواهد کرد و این می‌تواند سقوط صدام را تسریع کند. وی سپس افزود: «با این وجود،

صدام سعی می‌کند این آثار را به حداقل ممکن تغییر دهد و مترصد است تمهیداتی را فراهم کند که حداقل وزرای کشورهای امور خارجه غیرمتعهد در بغداد گرد هم آیند که با تلاشی که نیروهای متعهد واقعی در داخل جنبش - از جمله کشور ما - به عمل می‌آورند، احتمال برگزاری کنفرانس وزرای امور خارجه در بغداد ضعیف است و به فرض این‌که تشکیل هم بشود، نخواهد توانست این آثار پر دامنه بسیار سوء را علیه رژیم صدام از بین ببرد.»

نخست‌وزیر درباره سخنان اخیر صدام که نمایان‌گر نگرانی و وحشت وی از تدارک ایران برای یک حمله بزرگ است، گفت: «وحشت صدام چیز تازه‌ای نیست و بعد از فتح خرمشهر این وحشت افزون شد. صدام بیش‌تر از هرکسی می‌تواند بفهمد که نیروهای اسلام تا رژیم او را سرکوب نکنند از پای نخواهند نشست و طبیعی است که این وحشت را از خود نشان بدهد.»^(۱۵)

آقای موسوی آن‌گاه در پاسخ به پرسشی درباره تورم و گرانی و مشکل مسکن، گفت: «اگر میانگین نرخ رشد تورم کنونی در کشور را در نظر بگیریم و آن را با نرخ رشد تورم در کشورهای دیگر مقایسه کنیم، می‌بینیم که رشد تورم در کشور کنترل شده‌است و همچنین اگر این نرخ رشد را در مورد کالاهای مصرفی که به دست مردم می‌رسد، در نظر بگیریم، می‌بینیم در مورد آن کالاها نیز میانگین این نرخ بسیار پایین و در حدود ۱۵/۲ درصد در سه ماهه اول سال جاری بوده‌است که در مقایسه با نرخ رشد تورمی در کشور ترکیه و سایر کشورهای هم‌جوار که در آن‌جا جنگی وجود ندارد، این رقم بالای ۳۰ درصد است و به نظر ما نه تنها بسیار پایین، بلکه رقمی معجزه‌آسا است.» نخست‌وزیر افزود: «ملت ما باید توجه داشته باشد که در مورد بودجه سال ۱۳۶۱ نزدیک به ۴۰ میلیارد تومان به مسائل جنگی اختصاص داده شده که این رقم معادل دو سوم ارزی است که ما برای خرید کالاهای مورد نیاز به خارج پرداخت می‌کنیم، بنابراین طبیعی است که اگر این ۴۰ میلیارد تومان را صرف جنگ و خرید اسلحه نمی‌کردیم و به مسأله جنگ اولویت نمی‌دادیم و به آینده انقلاب و استقلال کشور فکر نمی‌کردیم و آن را به مصرف تولید در کارخانه‌ها وارد کردن اجناس و پر کردن خلأهایی که وجود دارند و زیاد کردن کالا در بازار می‌رساندیم، می‌توانستیم نرخ رشد تورم را بیش از این نیز مهار کنیم.»^(۱۶)

۶۸۸

رادیو بی.بی.سی. با اشاره به سفر آقای هاشمی رفسنجانی و هیئت همراه وی به هند، درباره همکاری‌های فنی اقتصادی ایران و هند - که یکی از اهداف این سفر بوده‌است - گفت: «مقامات ایران و هندوستان به منظور امضای پیمان همکاری‌های اقتصادی و علمی به مذاکره پرداختند. آقای رفسنجانی ریاست این هیئت را برعهده دارد و همین امر بر اهمیت مذاکرات افزوده‌است. امضای قرارداد با دولت هندوستان به نفع دولت کنونی ایران است، زیرا همکاری‌های اقتصادی و علمی میان دو کشور برای ایران هیچ‌گونه خطر سیاسی نخواهد

داشت. نکته جالب توجه آن که دولت ایران از پیشنهاد عراق مبنی بر انتقال محل برگزاری کنفرانس غیرمتعهدها از بغداد به دهلی نو استقبال کرد و این امر موجب خشنودی دولت هندوستان شده است.»^(۱۷)

۶۸۹

امروز صدام حسین در جمع شماری از ارتشیان عراق بار دیگر تهدید کرد که جزیره خارک و اهداف اقتصادی و کشتی‌هایی که در سواحل ایران تردد کنند، مورد هجوم هواپیماهای عراقی قرار خواهند گرفت: «چنانچه ایران به لجاجت خود ادامه دهد، اهداف استراتژیکی آن، هدف‌هایی خواهد بود که جنگنده‌های ما و دیگر ابزارهای جنگی بیش از هدف‌های نظامی مورد هدف قرار خواهند داد و جزیره خارک به همراه تأسیسات نفتی‌اش و نفت‌کش‌هایی که در آن پهلو می‌گیرند و یا از آن منطقه نفت حمل می‌کنند صرف‌نظر از ملیت آن‌ها، هدف جنگنده‌های نیروی هوایی عراق خواهند بود.»

وی همچنین گفت: «نفت‌کش‌هایی که نزدیک جزیره خارک شوند، هدف جنگنده‌های عراقی و دیگر ابزاری که بر علیه اهداف دریایی به کار می‌گیریم، خواهند بود و این شرکت‌ها و کشورهایی که با ایران در حمل نفت از جزیره خارک همکاری می‌کنند، در صورت نزدیک شدن به جزیره مزبور تنها خود را سرزنش خواهند کرد.»^(۱۸)

۶۹۰

در ادامه بحث درباره تغییر محل برگزاری نشست وزیران خارجه کشورهای غیرمتعهد، سفیر جمهوری دموکراتیک خلق کره در دیدارها با وزیر امور خارجه کشورمان تأکید کرد که این نشست در هاوانا برگزار شود. "جاییونگ اوک" سفیر جمهوری دموکراتیک خلق کره، در این دیدار نامه وزیر امور خارجه کشورش را تسلیم آقای ولایتی کرد.

در این دیدار علاوه بر بحث درباره گسترش روابط سیاسی - اقتصادی و تجاری دو کشور، موضوع کنفرانس سران غیرمتعهدها نیز مورد گفت‌وگو و تبادل نظر قرار گرفت که سفیر کره تأکید کرد برای جلوگیری از ایجاد شکاف و تضعیف جنبش عدم‌تعهد، ضروری است اجلاس وزیران خارجه غیرمتعهد در زمان تعیین شده، در هاوانا تشکیل شود و درباره محل جدید و زمان اجلاس سران تصمیم بگیرد.

دکتر ولایتی نیز با تشریح دلایل عدم صلاحیت بغداد برای برگزاری کنفرانس غیرمتعهدها در هر سطحی، گفت: «ما با پیشنهاد دولت کوبا مبنی بر تشکیل اجلاس وزرای خارجه این جنبش در هاوانا موافقت کامل داریم و در صورت تشکیل، در آن شرکت خواهیم کرد.»^(۱۹) آقای "شیخ‌الاسلام" معاون سیاسی وزارت امور خارجه که پیام رئیس‌جمهور کشورمان در مورد کنفرانس عدم‌تعهد را برای رهبران چند کشور آسیای جنوب شرقی حمل می‌کند، امروز در دیدار با "جی وردنه" رئیس‌جمهور سریلانکا، این پیام کتبی را تسلیم وی کرد.

رئیس‌جمهوری سریلانکا در این دیدار گفت: «ما در جنبش عدم‌تعهد در کنار شما هستیم و معتقدیم که عراق نمی‌بایست به شما حمله کند.»

آقای شیخ‌الاسلام نیز گفت: «به همان دلایل که با برگزاری کنفرانس سران کشورهای عضو جنبش عدم‌تعهد در بغداد مخالفیم، با برگزاری اجلاس وزرای خارجه این کشورها در عراق نیز مخالف هستیم و این اجلاس باید در مکان دیگری برگزار شود، در غیر این صورت تعدادی از کشورهای مترقی عضو این جنبش از شرکت در اجلاس وزرای خارجه نیز امتناع خواهند کرد.»^(۲۰)

روزنامه اطلاعات در یادداشت روز خود درباره کنفرانس وزیران خارجه و سران غیرمتعهدها نوشت: «حداقل نباید گذاشت کنفرانس مقدماتی وزرای خارجه در بغداد تشکیل شود، زیرا که از دیدگاه ما دعوا بر سر محل و مکان نیست دعوا بر سر این است که اساساً ما معتقدیم که صدام به لحاظ این که اصول اولیه و بدیهی عدم‌تعهد را زیر پا گذاشته و به مرزهای یک کشور مستقل تجاوز کرده، لیاقت و شایستگی عضویت در غیر متعهدها را ندارد چه رسد به این که بغداد محل برگزاری کنفرانس سران باشد.»

در ادامه این یادداشت آمده است: «ما معتقدیم نباید اجازه داد حتی کنفرانس مقدماتی وزرای خارجه غیرمتعهدها نیز در بغداد تشکیل شود. این یک توطئه است که صدام اعلام کرده که اصراری ندارد کنفرانس سران در بغداد تشکیل شود ولی اصرار دارد که کنفرانس مقدماتی برای تغییر محل در بغداد باشد.»

به یقین صدام قصد دارد با جمع کردن وزرای خارجه در بغداد اعلام کند که برخلاف گفته ایران و دیگر کشورها، بغداد امنیت دارد و لذا باید کنفرانس سران نیز در آنجا تشکیل شود. ممکن است این توطئه با همکاری تعدادی از کشورهای غیرمتعهد طراحی شده باشد. کنفرانس مقدماتی باید در هاوانا برگزار شود چرا که در حال حاضر ریاست کنفرانس با رئیس‌جمهور کوبا است.»^(۲۱)

۶۹۱

خبرگزاری جمهوری اسلامی از دهلی‌نو درباره روابط تجاری هند و عراق گزارش داد: «وزیر بازرگانی عراق (حسن‌علی) که در سر راه خود از جاکارتا به بغداد در فرودگاه کلکته توقف داشت، به خبرنگاران گفت دورنمای روابط اقتصادی دو کشور هند و عراق بسیار عالی است و به همین منظور کمیته‌ای از وزارت اقتصادی و بازرگانی دو کشور جهت گسترش روابط فیما بین هر چند وقت یکبار تشکیل می‌شود.»^(۲۲)

در همین حال، بخش عربی رادیو امان گزارش داد: «هیئت قضایی وابسته به سازمان اوپک برای ادامه برگزاری شکایت عراق علیه سوریه به خاطر جلوگیری از عبور نفت عراق از خاک سوریه، فردا در کویت تشکیل جلسه خواهد داد. این هیئت در اوایل ژوئن گذشته جلسه‌ای تشکیل و

شکایت عراق را مورد بررسی قرارداد و تصمیم گرفت این موضوع را بعداً دنبال کند.»^(۲۳)

در همین مورد روزنامه "ملت" چاپ ترکیه در شماره امروز خود به نقل از مدیر کل امور اقتصادی وزارت خارجه این کشور، نوشت: «گذشت دو سال از جنگ ایران و عراق بر اهمیت ایجاد خط لوله نفت ایران از طریق ترکیه افزوده است، زیرا در حال حاضر عراق با وجود شکست‌های پی‌درپی در جنگ، توانسته است نفت خود را از طریق خط لوله نفت اسکندرون به خارج صادر کند.» طبق این گزارش، با توافق عراق و ترکیه، سالانه ۵۰ میلیون تن نفت خام عراق از طریق ترکیه به خارج صادر خواهد شد.^(۲۴)

۶۹۲

به گزارش روزنامه "عرب نیوز" چاپ عربستان، تاکنون ۱۷ کشور عربی موافقت خود را جهت برگزاری کنفرانس سران کشورهای عربی و ادامه کنفرانس "فاس" اعلام کرده‌اند. الجزایر، سوریه و موریتانی از کشورهای مخالف برگزاری این کنفرانس هستند.^(۲۵)

ضمیمه گزارش شماره ۶۸۵ اطلاعیه دادستانی انقلاب اسلامی مرکز متن کامل اطلاعیه دادستانی مرکز درباره دستگیری یک صدتن ازمسؤلان و... سازمان اتحادیه کمونیستهای ایران که منجر به متلاشی شدن این گروه شد.

«امت قهرمان ایران، مردم شهیدپرور آمل، به دنبال پیشرفت‌های غرور آفرین رزمندگان اسلام و همگام با عملیات متهورانه نفوذ در خاک عراق، با همکاری گسترده امت حزب‌الله و تلاش‌های مستمر برادران دادستانی انقلاب اسلامی مرکز، با اجرای هم‌زمان یک طرح گسترده، تشکیلات امریکایی اتحادیه کمونیست‌های ایران [یعنی] طراحان و عاملین جنایت خونین ششم بهمن سال گذشته آمل، به کلی منهدم گردید. همراه با دستگیری قریب یک صد تن از اعضای هیئت مسئولین، مرکزیت کادرها و مسئولین شاخه شهرستان‌ها، تعداد زیادی اماکن پوششی، چاپخانه علنی و مخفی سازمان، سلاح‌های مختلف و مقادیر زیادی مهمات آر.پی.جی، مواد منفجره، جلیقه‌های ضدگلوله، یک شبکه کامل بی‌سیم، دستگاه‌های تایپ، چاپ و تکثیر اسناد و مدارک درون گروهی از واقعه حمله آمل [و] ارتباط با مزدوران شیطان بزرگ در کردستان و همچنین چندین کارتن داروهای کمیاب و گران‌قیمت که گروهک مزبور جهت استفاده در جنگل تهیه نموده بود، کشف و ضبط گردید.»^(۲۶)

منابع و مأخذ روزشمار ۱۳۶۱/۵/۲۳

- ۱- روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۲۳، ص ۲، اهواز - به نقل از سخنگوی ستاد تبلیغات جبهه و جنگ سپاه پاسداران خوزستان.
- ۲- سند شماره ۰۱۶۸۹۰ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: گزارش نوبه‌ای اطلاعاتی شماره ۳، ستاد سپاه پاسداران انقلاب اسلامی منطقه ۷ - واحد طرح و برنامه عملیات (اطلاعات عملیات)، ۱۳۶۱/۶/۱۶، ص ۵، و: روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۲۷، ص ۲. کردستان - به نقل از واحد خبر روابط عمومی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ناحیه کردستان.
- ۳- پیشین، بخش دوم.
- ۴- سند شماره ۰۵۲۷۷۲ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از فرمانده منطقه ۵ سپاه، ۱۳۶۱/۵/۲۵
- ۵- پیشین.
- ۶- خبرگزاری جمهوری اسلامی، "گزارش‌های ویژه"، نشریه شماره ۱۵۱، ۱۳۶۱/۵/۲۷، ص ۸، ارومیه - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۲۶
- ۷- سند شماره ۰۷۱۹۸۱ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: فرمانده منطقه ۵ سپاه (تبریز)، پاسداران، ۱۳۶۱/۶/۲، ص ۱.
- ۸- خبرگزاری جمهوری اسلامی، "گزارش‌های ویژه"، نشریه شماره ۱۴۸، ۱۳۶۱/۵/۲۴، ص ۱۰ خبرگزاری جمهوری اسلامی، به نقل از خبرگزاری آلمان غربی از پاریس، ۱۳۶۱/۵/۲۳
- ۹- روزنامه کیهان، ۱۳۶۱/۵/۲۸، ص ۲، به نقل از سپاه پاسداران انقلاب اسلامی منطقه ۱۰.
- ۱۰- روزنامه کیهان، ۱۳۶۱/۵/۲۷، ص ۲، به نقل از روابط عمومی دادستانی انقلاب اسلامی مرکز.
- ۱۱- روزنامه کیهان، ۱۳۶۱/۵/۲۵، ص ۲، به نقل از دادگاه انقلاب ارتش.
- ۱۲- مأخذ ۸، صص ۱۶ و ۱۷، رادیو صدای اسرائیل، ۱۳۶۱/۵/۲۳، به نقل از دادگاه انقلاب ارتش.
- ۱۳- پیشین، ص ۱۴، رادیو صدای امریکا، ۱۳۶۱/۵/۲۳
- ۱۴- نشریه شماره ۱۴۹، ۱۳۶۱/۵/۲۵، ص ۸، بن - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۲۳، به نقل از رادیوها و تلویزیون‌های آلمان.
- ۱۵- روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۲۵، ص ۱۲.
- ۱۶- مأخذ ۱۱، ص ۳.
- ۱۷- مأخذ ۸، ص ۱۸، رادیو بی.بی.سی، ۱۳۶۱/۵/۲۳
- ۱۸- مأخذ ۱۴، ص ۱۴، رادیو صوت الجماهير، ۱۳۶۱/۵/۲۴، به نقل از صدام حسین.
- ۱۹- مأخذ ۱۵، ص ۹، به نقل از سفیر کره شمالی در ایران.
- ۲۰- مأخذ ۱۱، به نقل از معاون سیاسی وزارت امور خارجه و رئیس جمهور سریلانکا.
- ۲۱- روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۱/۵/۲۳، ص ۱۵.
- ۲۲- مأخذ ۸، ص ۱۱، دهلی‌نو - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۲۳، به نقل از وزیر بازرگانی عراق.
- ۲۳- مأخذ ۸، ص ۲۶، بخش عربی رادیو امان، ۱۳۶۱/۵/۲۳
- ۲۴- مأخذ ۸، ص ۱۱، خبرگزاری جمهوری اسلامی از آنکارا، ۱۳۶۱/۵/۲۳، به نقل امروز روزنامه ملیت، چاپ ترکی، به نقل از مدیرکل امور اقتصادی وزارت امور خارجه ترکیه.
- ۲۵- مأخذ ۱۴، ص ۹، تهران - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۲۲، به نقل از روزنامه "عرب نیوز".
- ۲۶- مأخذ ۱۰.